

גליץ 30

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמניות
מרבינו נחמן מברסלב זיע"א

המעשה עם הבחינות

בלשה"ק

מעשה י"ג

מ"שבעה בעטלערס" (1)

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף. דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה יג - מ'השבעה בעטליר'ס' - שפּרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

ומחמת שהיה חשוב אצלו החכמה פליפה, היו כלם לוקחין עצמן אל החכמה, ועסקו כל המדינה בחכמות. פי זה היה רוצה ממון, כדי שיקבל ממון על ידי זה. וזה היה רוצה חשיבות וכבוד.

ומחמת שכלם עסקו רק בחכמות על פן שכחו שם באותה המדינה טכסיסי מלחמה, פי היו כלם עוסקין בחכמות. עד שהיו כל בני המדינה חכמים גדולים. עד שהקטן שבאותה המדינה, היה במדינה אחרת חכם גדול מכלם. והחכמים שבאותה המדינה היו חכמים מפלגים גדולים מאד.

ומחמת החכמות נתפקרו החכמים של אותה המדינה. ומשכו גם את הבן מלך הנ"ל לדעתם, ונתפקר גם-כן. ושאר בני המדינה לא נתפקרו. מחמת שהיה עמקות ודקות גדול באותה החכמה של החכמים הנ"ל, על פן לא יכלו שאר בני המדינה לכנס באותה החכמה, ולא הזיק להם. אבל החכמים והבן מלך, נתפקרו פנ"ל.

והבן מלך, מחמת שהיה בו טוב פי נולד עם טוב, והיו לו מדות טובות וישרות, היה נזכר לפעמים: היכן הוא בעולם, ומה הוא עושה וכו'. והיה גונח ומתאנח על זה על שנפל למבוכות פאלו ונתעה פליפה. והיה מתאנח מאד.

אבל תכף פשהיה מתחיל להשתמש עם השכל, חזר ונתחזק אצלו החכמות של אפיקורסית הנ"ל. וכן היה פמה פעמים שהיה נזכר פנ"ל והיה גונח ומתאנח, ותכף פשהתחיל להשתמש עם השכל, חזר ונתחזק אצלו האפיקורסות פנ"ל.

ויהי היום. והיה בריחה באיזה מדינה, וברחו כלם. ובדרך בריחתם עברו דרך איזה יער. ואבדו שם זכר ונקבה: אחד אבד זכר ואחד אבד נקבה. ועדין היו פנים קטנים, בני ארבע וחמש שנים.

אספר לכם איך היו שמחים.

מעשה פעם אחת היה מלך, והיה לו בן יחיד. ורצה המלך למסר המלוכה לבנו בחייו. ועשה משתה גדול (שקורין באל). ובוודאי בכל פעם שהמלך עושה באל הוא שמחה גדולה מאד,

בפרט עתה, שמסר המלוכה לבנו בחייו, בוודאי היה שמחה גדולה מאד. והיו שם כל השרי מלוכה, וכל הדכסים והשרים, והיו שמחים מאד על המשתה. וגם המדינה היו נהנים מזה שמוסר המלוכה לבנו בחייו, פי הוא פבוד גדול למלך.

והיה שם שמחה גדולה מאד. והיה שם כל מיני שמחה: קאפעלייש וקאמעדייש וכיוצא מזה, כל מיני שמחה, הכל היה שם על המשתה.

וכשנעשו שמחים מאד עמד המלך ואמר לבנו: היות שאני חוזה בפוכבים, ואני רואה שאתה עתיד לירד מן המלוכה, בכך תראה שלא יהיה לך עצבות כשתרד מן המלוכה. רק תהיה בשמחה.

וכשתהיה בשמחה, גם אני אהיה בשמחה. גם פשהיה לך עצבות, אף על פי כן אני אהיה בשמחה על שאין אתה מלך. פי אינך ראוי למלוכה, מאחר שאינך יכול להתזיק עצמך בשמחה פשאתה יורד מן המלוכה. אבל כשתהיה בשמחה, אזי אהיה בשמחה יתרה מאד.

וקבל הבן מלך את המלוכה ביד רמה. ועשה לו שרי מלוכה, ודכסים ושרים וחיל.

וזה הבן מלך היה חכם, והיה אוהב חכמה מאד והיו אצלו חכמים גדולים. וכל מי שהיה בא אצלו עם איזה דבר חכמה, היה אצלו בחשיבות גדול מאד.

והיה נותן להם פבוד ועשירות בשביל החכמה, לכל אחד כפי רצונו. מי שהיה רוצה ממון, היה נותן לו ממון, ומי שהיה רוצה פבוד, היה נותן לו פבוד, הכל בשביל החכמה.

ולא היה להם מה לאכול. וצַעֲקוּ וּבְכוּ, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם מָה לֶאֱכֹל.

בתוך כך בא אצלם בעטליר אחד עם השקים שלו (שקורין טארבעס), שנושא בהם לחם. והתחילו אלו הבנים להתקרב אליו ולהיות פרוכים אחריו. ונתן להם לחם לאכול, ואכלו.

ושאל אותם: מהיכן באתם לכאן? השיבו לו: אין אנו יודעים, כי היו בנים קטנים פנ"ל. והתחיל לילך מהם, ובקשו ממנו שיקח אותם עמו. ואמר להם: את זה איני רוצה, שתלכו עמי.

בתוך כך הסתכלו, והנה הוא עור. והיה אצלם פלא: מאחר שהוא עור, איך יודע לילך? (ובאמת הוא חדיש מה שהיה קשה להם זאת. כי עדין היו בנים קטנים, רק שהיו בנים חכמים, והיה פלא אצלם פנ"ל). וברכם (זה הבעטליר העור) שיהיו כמותו, שיהיו זקנים כמותו והשאיר להם עוד לחם לאכול והלך לו.

והבינו אלו הבנים כי השם יתברך השגיח עליהם, והזמין להם בעטליר עור בכאן לתן להם אכל.

אחר כך פלה אצלם הלחם, ושוב התחילו לצעק עבור אכל. אחר כך נעשה לילה ולנו שם. בבקר גם כן לא היה להם לאכול והיו צועקים ובוכים.

וחזר ובא בעטליר שהיה חרש. והתחילו לדבר אליו, והראה להם בידיו, ואמר להם שאינו שומע. ונתן להם גם כן לחם לאכול, והלך מהם. ורצו גם כן שיקחם עמו, ולא רצה. וברכם גם כן שיהיו כמותו, והשאיר גם כן להם לחם, והלך לו.

וחזר וכלה הלחם אצלם, וחזרו וצַעֲקוּ פנ"ל. וחזר ובא אצלם בעטליר שהיה כבד פה. והתחילו לדבר עמו. והיה מגמגם בלשונו, ולא ידעו מה הוא אומר. והוא היה יודע מה הם מדברים, אך הם לא ידעו מה הוא אומר, כי היה מגמגם בלשונו פנ"ל. ונתן להם גם כן לחם לאכול, והלך לו גם כן פנ"ל. וברכם גם כן שיהיו כמותו, והלך לו. הכל פנ"ל.

וחזר ובא בעטליר שהיה צנארו עקם, והיה גם כן פנ"ל. וחזר ובא בעטליר בעל חטוטרות, (שקורין הויקיר),

וחזר ובא בעטליר בלא ידיים.

וחזר ובא בעטליר בלא רגלים, וכל אחד נתן להם לחם, וברכם שיהיו כמותו, הכל פנ"ל.

אחר כך חזר וכלה הלחם אצלם. והתחילו לילך לישוב, עד שבאו לאיזה דרך. והלכו על אותו הדרך עד שבאו לאיזה כפר. ונכנסו אלו הבנים באיזה בית, והיו מרחמים עליהם ונתנו להם לחם. וחזרו ונכנסו באיזה בית, ונתנו להם גם כן, והיו מחזירים על הפתחים.

וראו שזה טוב לפניהם. ועשו ביניהם שיהיו תמיד ביחד. ועשו להם שקים (שקורין טארביס) גדולות, והיו מחזירים על הפתחים, והלכו על כל השמחות: על סעודת ברית מילה ועל חתנות, והלכו להם למקום אחר. והלכו לעירות, והיו מחזירים על הפתחים. והלכו על הירידים, וישבו בין הבעטלירש כדרך שיושבים שם על "הפריזביס" עם הטעליר.

עד שהיו אלו הבנים מפרסמים אצל כל הבעטלירש. כי כלם הפירו אותם, וידעו מהם שאלו הם הבנים שנאבדו ביער פנ"ל.

פעם אחד היה יריד גדול באיזה עיר גדולה. והלכו לשם הבעטלירש, ואלו הבנים הלכו גם כן לשם. ובא על דעת הבעטלירש שישדכו את אלו שני הבנים, שישאו זה את זה. ותכף שדברו זאת קצת בעטלירש, הוטב הדבר מאד בעיני כלם, וגמרו השדוך.

אבל איך עושין להם חתנה?! ונתיעצו. באשר שביום פלוני יהיה סעודה של יום הולדת המלך, (שקורין מיניניס), וילכו לשם כל הבעטלירש. וממה שיבקשו לעצמן שם, בשר ולחם, מזה יעשו חתנה. וכן היה.

והלכו לשם על המיניניס כל הבעטלירש, ובקשו להם לחם ובשר, וגם קבצו מה שנשתיר מן הסעודה בשר ולחם. (שקורין קוליטש). והלכו וחפרו בור גדול שיהיה מחזיק מאה אנשים, וכסו אותו עם קנים ועפר וזבל. ונכנסו לשם כלם,

ועשו שם חתנה לאלו הבנים הנ"ל, והכניסו אותם לחפה. והיו שמחים שם מאד מאד. וגם חתן והפלה היו שמחים מאד.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י"ג (1) - מהשבעה בעטלירס (התחלה)

- י. מה היה הבעטלער הראשון שמצאו הילדים?
 ע'ור
 חרש
 כבד פה
- יא. מה ברכם הבעטלער?
 שיהיו עשירים גדולים
 שימצאו את הוריהם בקרוב
 שיהיה זקנים כמותו
- יב. מה השאיר להם הבעטלער?
 לחם
 מים
 פירות
- יג. מה היה הבעטלער הרביעי שמצאו?
 בעל חטוטרות (הויקיר)
 צווארו עקום
 ללא ידיים
- יד. איך היה אוכל לחתונה של אלו הבנים?
 בקשו לחם ובשר מסעודת יום הולדת של המלך
 ממה שנשתייר מסעודת יום הולדת של המלך
 שתי תשובות נכונות
- טו. היכן היה החתונה של הבנים?
 באולם גדול
 בבית המדרש
 חפרו בור גדול שיהיה מחזיק מאה אנשים
- טז. טעלת זכות: מה היה הסדר של הבעטלערס?
 חרש, אור, כבד פה, בעל חטוטרות, צווארו עקום, אסס ידיים, אסס רשעים
 אור, חרש, כבד פה, צווארו עקום, בעל חטוטרות, אסס ידיים, אסס רשעים
 אור, כבד פה, חרש, צווארו עקום, בעל חטוטרות, אסס ידיים, אסס רשעים
- יז. טעלת זכות: כמה פעמים מופר בספור עד כאן, האיילה שמחה/שמחים/שמחות?
 15 פעמים
 18 פעמים
 20 פעמים

- א. טעלת זכות: באיפה חוגגת התחיל רבינו אספר מעשה זנו? (ע'ין ימי אוהרנית טעות מ"ב)
 אסס
 אר
 איון
- ב. למה עשה המלך סעודה?
 כי ניצח במלחמה
 כי רצה למסור המלוכה לבנו בחייו
 לכבוד היום הולדת שלו
- ג. איזה מיני שמחה היה על הסעודה?
 קאפעלייש (מקהלות זמר)
 קאמעדייש (משחקי הצגות)
 שתי התשובות נכונות
- ד. מה אמר המלך לבנו לכשירד מן המלוכה?
 שיברח מהמדינה
 להמשיך להיות מלך בתוקף
 שתהיה בשמחה
- ה. מה אהב מאוד הבן מלך שנעשה עתה מלך?
 להשתכר
 כבוד גדול
 חכמות
- ו. מה נתן המלך למי שבא אצלו עם איזה חכמה?
 ממון
 כבוד
 שתי התשובות נכונות
- ז. מה שכחו במדינתו של הבן מלך?
 את תלמודם
 את טכסיסי מלחמה
 את חכמתם
- ח. מה קרה לבן מלך ולחכמים הגדולים במדינה?
 נתפקרו
 נחלשו
 התחזקו בעבודת השם
- ט. היכן נאבדו הבנים?
 בעיר
 במדבר
 ביער

משנכנס אדר מרבין בשמחה - בהצלחה!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך